

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Septima Conclusio. Alchimiæ opera est inutilis & perniciosa reipublicæ, si ordinetur ad faciendum verum aurum & argentum, aut gemmas pretiosas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

batum extitit in tertia Conclusione. Secunda. Imprudens & stolidi opera meritò iudicatur eius negotiatoris, qui vacaret negotiatio- ni, in cuius exercitio ex mille vix vnus aut alter essent, qui non maximam suarum fortunarum iacturam facerent, & nullum lucrum acquirerent. Tertia. Non est viri prudentis laborem & industriam impendere, vt Sisyphi saxum voluat, aut montes transferat: Cùm id impossibile omnes sapientes existiment, & meritò iudicèt id non esse opus humanarum virium. At etiam moraliter impossibile est, verum aurum, aut argentum ex inferiori metallo efficere, vt supra ostensum est. Ergo stultum est, velle arte Chimix aurum producere. Quare verè de Chemicis dici potest illud Psal. 4. Filij hominum, vt quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium? Quærun- t enim Alchimiſtæ aurum quod nunquam in rerum natura fuit, nec eorum opera fieri po- test, promittunt quod reddere nequeunt, & conuenientissimè huic hominum generi ac- commodatur illa D. Pauli 2. ad Timoth. 3. in- sersa 26. q. 5. cap. Nec mirum. §. Aruspici- næ. semper addiscentes, nunquam ad veritatis sci- entiam peruenientes.

Septima Conclusio. *Alchimia o-
pera est inutilis & pernicioſa reipublice, si
ordinetur ad faciendum verum aurum &
argen-*

argentum, aut gemmas pretiosas,

HANC docent Angel. & Syluest. in verbo Alchimia. Pererius & Gregor. de Valentia loc. allegat. Franciscus Pegna in Commentar. super direct. Inquisitor. 3. par. comment. 26. colum. fin. Chassanæus in Catalogo gloriæ mundi, vndecima parte, 40. consideratione, & alij alibi. Ratio huius Conclusionis est. Quoniam ars Alchimie considerata in ordine ad effectus intentos in Conclusionem, aperit & sternit viam multis deceptionibus, & fraudibus: vnde sæpissimè & frequentissimè imponitur non solum simplicibus, sed etiam magnatibus, qui aureis splendidisque verbis, quibus montes aureos promittunt Alchimistæ, cum nec ferreos præstare queant, deliniti, magnos inutileque sumptus cum iactura propriarum fortunarum, & magno subditorum onere, impèdunt. His accedit, quod etsi hæc ars non possit facere verum argentum & aurum, aut pretiosas gemmas, tamen expoliendo, tingendo, varijsq; modis & colorib; vtendo, potest inducere similitudinem veri argenti & auri, ita vt hominibus falsum pro vero Chimiçi vendant, aut cõmutent: hinc etiam nascitur euidentis & certa occasio adulterandi monetam, & expilandi republ. Vnde Albert. lib. 3. de mineralib. c. 9. aptè ad propositum loquitur in hæc verba: Qui per alba albificant, & per citrina citrinant, manente specie prioris
metak

metalli in materia, procul dubio deceptores sunt, & verū aurum atq; argētum non faciunt: & hoc modo ferè omnes vel in toto, vel in parte procedunt. Propter quod ego experiri feci aurum Alchimicum quod ad me delatum est, & postquam sex aut septem ignes sustinuit, tandem amplius ignitum consumitur & perditur, & quasi ad fecem reuertitur. Sic Albert. Hinc DD. testantur aurum arte Alchimix cōfectum, non diu durare, sed redire ad suam priorem materiam: Et dicit Michaël de Palatio loco cit. quod à magno & perito Alchimista intellexerit hoc aurum non durare vltra decem annos. Nec etiam, vt communiter DD. produnt, aurum alchimicum habet vsum in medicina, nec confortat: Quæ omnia eius falsitatem arguunt: Quamuis sæpè cauti & fallaces Alchimistæ ita suas fraudes occultare didicerint, vt quasi omnes probationes illud delinitum aurum sustineat, quamuis cum tempore tandem fraus detegatur. Atq; ex hoc genere Alchimistarum fuit quidam Marcus Bragadinus, magnus habitus in hac arte, qui multos & magnos etiam decepit hoc exercitio, & tandem pro suis laboribus, cū etiam Germanis simplicioribus suæ gentis hominibus imponere vellet, Anno 1591. capitis supplicium Monachij in Bauaria pertulit. Atque hic Marcus ante mortem scripto propria manu exarato, toti mundo testatus est vanitatem puluerum, quibus

quibus aurum fieri voluit, vt testis est Gregorius de Valentia loc. cit. qui scriptum vidit, atq; cum eodem Marco pro salute animæ egit. His omnibus fortissimum præbet argumentum Pontifex Ioannes XXII. in extrauag. incipienti: Spondent. quæ habetur inter extrauagantes communes, in tit. de crimine falsi: Vbi in sequentem modum decernitur.

Spondent quas non exhibent diuitias pauperes Alchimiæ, pariterq; qui se sapietes existimant, in foueam incidunt, quam fecerunt. Nam haud dubiè huius artis Alchimiæ alterutrum se professores ludificant, cum suæ ignorantia conscientia, eos qui supra ipsos aliquid huiusmodi dixerint, admirantur: quibus cum veritas quæ sita non suppetat, diem cernunt, facultates exhauriunt, ijdem verbis dissimulant falsitatem: vt tandem quod non est in rerum natura, esse verum aurum vel argentum, sophistica transmutatione confingant: eoq; interdum eorum temeritas damnata & damnanda progreditur, vt fidis (seu fictis) metallis cudant publicæ monetæ characteres fidis oculis, & non alias alchimicum fornacis ignem vulgum ignoratè eludant. Hanc autem perpetuis volentes exulare temporibus, hac edictali constitutione sancimus, vt quicumq; huiusmodi aurum vel argentum fecerint, vel fieri secuto facto mandauerint, vel ad hoc scienter, dum id fieret, facientibus ministrauerint, aut

aut

aut scienter vel auro, vel argento vfi fuerint, vendendo vel dando in solutum: Verum tanti ponderis aurum, vel argentum pœnæ nomine inferre cogantur in publicum pauperibus erogandum, quâti alchimicum existat, circa quod eos aliquo prædictorum modorum legitime constiterit deliquisse: facientibus nihilominus aurum vel argentum alchimicum, aut ipso, vt præmittitur) scienter vtentibus, perpetuæ infamiæ nota resperfis.

Ex his infertur id quod DD. maiori consensu tradunt non licere vendere regulariter argentum & aurum alchimicum pro vero argento & auro, nec margaritas & gemmas sophisticatas arte Chimix pro veris & naturalibus gemmis & margaritis. S. Thomas 2.2. q. 77. arti. 2. ad primum. Caietan. ibidem, & in summula verb. Alchimia. S. Antonin. 2. part. tit. 1. cap. 17. §. 4. Syluest. in verb. Alchimia. q. fin. Nauarr. in Manual. Confess. cap. 23. num. 89. Petrus à Nauarra lib. 3. de restitut. cap. 2. num. 65. & seq. Andr. ab Herania. Bald. & Aluarot. in cap. 1. Que sint regalia, de vsib. feud. & alij alibi. Ratio est, quoniam fraudulenta & iniusta efficitur venditio, tum quia emēs si sciret, non emeret, cum non sit ei æquè commodū aurum sophisticatū atq; verum, tum quia non habet eodē effectus, vt ad confortādum, & imponendum medicinis. Postremò quia per omnia non est tanti valoris & præstatiæ, sed est defectus in substātia,
& mu-

& mutatio tantum in accidentibus, aut saltem magna permixtio aliorum metallorum. Quæ omnia non solum reddunt emptionem inuoluntariam, sed etiam iniustam & ex parte pretij & valoris. Nemo enim dubitat verum aurum & argentum maioris esse pretij quam sophisticatum, & aliquam vilem gemmam non æquiuale re pretiosæ margaritæ, pro qua ab Alchimista perito sophisticata possit vendi & distrahi. Si autem aurum sophisticatum, aut lapillus bene expolitus, pro auro sophisticato, aut gemma colorata, ita ut non pro substantia vera, quæ tantum apparet, venderetur scienti ad usum aliquem, ut ad ornatum & splendorem, non committeretur aliqua iniustitia. Vel ut Bald. in d. c. i. in verb. Item monetæ loquitur: Si impenditur tantum pro tanto, & tale pro tali, sine aliqua falsificatione formæ aut materiæ non punitur Alchimista:

Octaua Conclus. *Ars Alchimia est periculosa, & perniciosa, etiam ipsi Chimi-
sta studioso artis, aut eam exercenti respectu bonorum animæ & corporis.*

HANC Conclusionem colligo ex DD. qui de hac re scripserunt, & eam latius probo. In primis ex S. literis. Eccle. Altiora te ne quesieris, *Eccles. 3* & fortiora te ne scrutatus fueris, & post pauca. In superuacuis rebus noli scrutari multipliciter, & in pluribus operibus eius non eris curiosus.
Plu-